

**Коломийський індустріально-педагогічний фаховий
коледж**

Циклова комісія виробничих технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Заступник директора
з навчальної роботи**

 Мороз О.В.

«__» __ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДЕКОРАТИВНО УЖИТКОВЕ ТА
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З
МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ**

**для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня
«Фаховий молодший бакалавр»**

за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта»

за спеціальністю 014 «Середня освіта.

Трудове навчання та технології»

за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Робоча програма навчальної дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка 2023 р. – 14 с.

Розробники: Ілюк Б. А.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії виробничих технологій
Протокол 1 від
« 31 » 08 2023 р.

Голова циклової комісії

_____

(підпис)

Д. С. Біль

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії виробничих технологій
Протокол _____ від
« _____ » _____ 20 _____ р.

Голова циклової комісії

_____

(підпис)

Д. С. Біль

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії виробничих технологій
Протокол _____ від
« _____ » _____ 20 _____ р.

Голова циклової комісії

_____

(підпис)

Д. С. Біль

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма здобуття освіти	
		5-6 семестри	7-8 семестри
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	4	
	годин	120	
Загальна кількість аудиторних годин		34	33
з т.ч.:- лекції			
- лабораторно-практичні			
- семінарські		-	-
Самостійна робота, год.			
Курсова робота/проект		-	-
Форма підсумкового контролю		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» розроблено на основі навчальної програми для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка .

Мета вивчення навчальної дисципліни – полягає в розширенні знань про історію та розвиток декоративно-ужиткового мистецтва, оволодінні навичками роботи з різними матеріалами та техніками, що використовуються у створення предметів декоративно-ужиткового мистецтва; розвитку креативності та здатності до самовираження через створення унікальних виробів; вивчення дизайну та естетичних аспектів створення предметів декоративно-ужиткового мистецтва з метою покращення їх зовнішнього вигляду та функціональності. Розуміння ролі декоративно-ужиткового мистецтва в сучасному світі, включаючи його соціокультурний та економічний контекст. Поглиблення знань та навичок у сфері декоративно-ужиткового мистецтва. Освоєння методів навчання та педагогічних прийомів для ефективного пояснення виконання технік декоративно-ужиткового мистецтва; вивчення педагогічних аспектів впровадження та оцінювання проєктів учнів. Розуміння важливості розвитку та вдосконалення навичок ручної праці, які можуть бути набуті в процесі вивчення дисципліни

Дисципліна спрямована на підготовку висококваліфікованих педагогів, які зможуть ефективно передавати знання та навички учням та сприяти їхньому творчому розвитку.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» є:

- вивчення історії та морфології декоративно-прикладного мистецтва України;
- розвиток образного мислення і художніх і художніх здібностей студентів, більш глибокого розуміння народного декоративно-прикладного мистецтва;
- виховання загальної культури, естетичних смаків, творчого відношення до праці;
- вивчення питань методики і техніки декоративно-прикладного мистецтва. В результаті вивчення курсу декоративно-прикладного мистецтва з методикою навчання студенти індустріально-педагогічного технікуму повинні знати:
- питання історії розвитку декоративно-прикладного мистецтва України;
- основні види народного мистецтва, їх коротку характеристику;
- матеріали та інструменти основних видів народного декоративно-прикладного мистецтва;
- питання методики навчання декоративно-прикладному мистецтву;
- основні етапи творчого вирішення конструкцій та форм майбутніх виробів з дерева;

Ці завдання допомагають здобувачам освіти отримати комплексні знання і навички в роботі з техніками декоративно-ужиткового мистецтва, які можуть бути використані у практичній роботі та навчанні школярів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей:

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 5	Здатність до міжособистісної взаємодії
ЗК 6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 8	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів
СК 2	Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі
СК 3	Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей
СК 4	Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання
СК 5	Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі
СК 6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів
СК 8	Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів
СК 9	Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків
СК 10	Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти
СК 11	Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності
СК 12	Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб
СК 15	Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства
	Здатність використовувати систематизовані теоретичні та практичні знання з теорії, методик та практик навчання мистецької освітньої галузі при вирішенні професійних завдань.
	Здатність виховувати в учнів любов і потребу в праці, усвідомленого та творчого ставлення до неї, вироблення прагнення й уміння постійно вдосконалювати свою професійну майстерність.
	Здатність до інтеграції предметних знань дисциплін мистецького циклу, до добору й застосування доцільних форм, методів та засобів навчання.
	Здатність розуміти та цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.
	Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському декоративно-

	ужитковому просторі.
	Знання основних понять теорії декоративно-ужиткового мистецтва, усвідомлення теоретичних основ грамоти на рівні, необхідному для сприймання та оцінки художнього образу.
	Володіння грамотою засобами художньої виразності й технологічними прийомами створення художніх об'єктів на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
	Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення для проведення уроків з образотворчого мистецтва, з урахуванням сучасності, доцільності, функціональності, естетичної привабливості, індивідуальних освітніх потреб учнів.
	Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної, гурткової роботи (екскурсії в музейні установи, організація та проведення мистецьких проєктів, виставок, майстер-класів).
	Здатність здійснювати творчу, художньо-педагогічну, культурно-просвітницьку, організаторську та художньо-естетичну діяльність, спрямовану на духовний і культурний розвиток особистості та суспільства загалом.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку цих компетентностей, які можуть бути корисними як у професійній діяльності, так і в особистому творчому розвитку.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- знання матеріалів та технік декоративно-ужиткового мистецтва, виразальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання виробів;
- знання основних законів теорії композиції, її видів, правил, прийомів та засобів, розуміння стадій та вимог щодо художньої-образної побудови її та гармонійної організації;
- художні промисли та сучасні виробництва України;
- види та техніки декоративно-ужиткового мистецтва;
- особливості композиційної побудови творів ДУМ;
- найчастіше уживану в декоративних творах символіку, поєднання кольорів;
- властивості різноманітних матеріалів та технічні прийоми роботи;
- зміст і завдання вивчення декоративного мистецтва

вміти:

- вміння аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів для вирішення практичного завдання;

- вміння застосовувати у власній творчості способи інтерпретації, стилізації, трансформації;
- вміння здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел;
- вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо;
- вміння оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- вміння аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу;
- вміння оцінювати змістовне навантаження виражальних засобів мистецтва, розуміти вагомую роль українських етнокультурних традицій у стильових рішеннях творів декоративного мистецтва;
- вміння застосовувати джерела сучасного українського і зарубіжного народного та професійного мистецтва;
- вміння використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях,
- вміння популяризувати надбання національної культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації;
- вміння творчо та професійно спілкуватися із застосуванням фахової термінології; взаємодіяти міжособистісно, толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки;
- вміння розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання.

3. Програма початкової дисципліни

Тема 1. Народне мистецтво – невід’ємна складова частина матеріально-художньої культури українського народу

Тема 2. Морфологія – наука про систему виробів народного ДУМ

Тема 3. Практичний курс вивчення контурного та трьохгранно-виїмчастого гуцульського різьблення (“суха” різьба)

Тема 4. Методика навчання ДУМ

Тема 5. Вирішення проектів декоративних виробів

Тема 6. Практична робота. “Проект рамки декоративної». Техніка виконання та оформлення проекту виробу. Композиція декору

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів, тем	Всього	Лекції	Лабораторно-практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
		Денна				
1	Тема 1. Народне мистецтво – невід’ємна складова частина матеріально-художньої культури українського народу				-	
2	Тема 2. Морфологія – наука про систему виробів народного ДУМ				-	
3	Тема 3. Практичний курс вивчення контурного та трьохгранно-виїмчастого гуцульського різьблення (“суха” різьба)				-	
4	Тема 4. Методика навчання ДУМ				-	
5	Тема 5. Вирішення проектів декоративних виробів				-	
6	Тема 6. Практична робота. “Проект рамки декоративної». Техніка виконання та оформлення проекту виробу. Композиція декору				-	
	Всього	120			-	53

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Народне мистецтво – невід’ємна складова частина матеріально-художньої культури українського народу	
2	Тема 2. Морфологія – наука про систему виробів народного ДУМ	
3	Тема 3. Практичний курс вивчення контурного та трьохгранно-виїмчастого гуцульського різьблення (“суха” різьба)	
4	Тема 4. Методика навчання ДУМ	
5	Тема 5. Вирішення проектів декоративних виробів	
6	Тема 6. Практична робота. “Проект рамочки декоративної». Техніка виконання та оформлення проекту виробу. Композиція декору	
	Всього	

6. Теми лабораторно-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Народне мистецтво – невід’ємна складова частина матеріально-художньої культури українського народу	
2	Тема 2. Морфологія – наука про систему виробів народного ДУМ	
3	Тема 3. Практичний курс вивчення контурного та трьохгранно-виїмчастого гуцульського різьблення (“суха” різьба)	
4	Тема 4. Методика навчання ДУМ	
5	Тема 5. Вирішення проектів декоративних виробів	
6	Тема 6. Практична робота. “Проект рамочки декоративної». Техніка виконання та оформлення проекту виробу. Композиція декору	
	Всього	

7. Теми семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Народне мистецтво – невід’ємна складова частина матеріально-художньої культури українського народу 1.1	
2	Тема 2. Морфологія – наука про систему виробів народного ДУМ 2.1	
3	Тема 3. Практичний курс вивчення контурного та трьохгранно-виїмчастого гуцульського різьблення (“суха” різьба) 3.1	
4	Тема 4. Методика навчання ДУМ 4.1	
5	Тема 5. Вирішення проектів декоративних виробів 5.1	
6	Тема 6. Практична робота. “Проект рамочки декоративної». Техніка виконання та оформлення проекту виробу. Композиція декору 6.1	
	Всього	53

9. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка, тестовий контроль.
3. Виконання виробів (проектів).

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» - залік.

Контрольні питання:

- 1.

10. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Критерії оцінювання знань та вмінь студента являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь студента, які підтверджують набуті ним компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» наведені нижче:

Критерії	Оцінювання за 4-бальною шкалою
<ol style="list-style-type: none"> 1. Глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння чітко, лаконічно, логічно, послідовно доповісти і відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні 4. самостійної та індивідуальної роботи.	«відмінно»
<ol style="list-style-type: none"> 1. Міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння аргументовано відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні 4. самостійної та індивідуальної роботи.	«добре»

<ol style="list-style-type: none"> 1. Слабкі знання навчального матеріалу дисципліни. 2. Неточні або недостатньо аргументовані відповіді на поставленні питання з порушенням послідовності їх обґрунтування. 3. Слабке застосування теоретичних положень при 4. розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи. 	«задовільно»
<ol style="list-style-type: none"> 1. Незнання значної частини навчального матеріалу дисципліни. Незнання основних фундаментальних положень. 2. Суттєві помилки у відповідях на питання. 3. Невміння орієнтуватися при розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи. 	«незадовільно»

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво з методикою викладання» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка
2. Конспект лекцій
3. Пакет завдань по підготовці до лабораторно-практичних занять
4. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт

Рекомендована література

Базова

1. Художня обробка деревини(методичний посібник для вчителів праці та керівників художньо-прикладних гуртків) Дрогобич, 1994р.
2. Афанасьєв А. С. “Резчику по дереву”.
3. Чернов І. М. “Поради сільському умільцю”
4. Мельниченко П. П. “Оздоблення садиби виробами з деревини”
5. Матвеев Т. А. “Мозаїка і різьба по дереву”
6. Б. М. Тимків, К. М. Кавас “Виготовлення художніх виробів з дерева”
7. А. Ф. Стаченко “Изготовление плетенных изделий”

12. Інформаційні ресурси

Українські освітні портали:

- <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України
- <http://www.ccf.kiev.ua/> – соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки)

Сервіси дистанційного навчання:

- <https://vseosvita.ua/library/trudove-navchanna>

Трудове навчання – методичні матеріали <https://nuschool.com.ua/> Трудове, технології, дизайн, творчість

Всеукраїнський Форум: Технологічна освіта

- <https://www.facebook.com/groups/1775468302718754/> Трудове навчання в українській школі
- <https://www.facebook.com/groups/597366907085699/> Трудове навчання та технології в школі онлайн
- <https://naurok.com.ua/biblioteka/trudove-navchannya>
- Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво <https://studfile.net/preview/2412667/>